

STATEN VAN ARUBA
Zittingsjaar 2019-2020-939

STATEN VAN ARUBA
Ingek. 23 JUN 2020
Volgnr.: IS/862/19-20

LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening politieke partijen
(AB 2001 no. 96) (Regeling financiën politieke partijen)

Tweede gewijzigd ontwerp

Na de aanbieding op 18 juni 2020 van dit ontwerp zijn er een aantal voorstellen van wetstechnische en redactionele aard gedaan die door de initiatiefnemers zijn opgevolgd. De aard en strekking van het ontwerp blijft echter ongewijzigd. Omwille van een herziene versie wordt het eerste gewijzigd ontwerp vervangen door het onderhavige tweede gewijzigde ontwerp.

Oranjestad, 23 Juni 2020

R.G. Tjon

E.G.A. Vrolijk

STATEN VAN ARUBA

Zittingsjaar 2019-2020- 939

**LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening politieke partijen
(AB 2001 no. 96) (Regeling financiën politieke partijen)**

ONTWERP

No. 2

IN NAAM VAN DE KONING!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

dat het in het kader van het streven naar deugdelijkheid van bestuur, integriteit en transparantie in het openbaar bestuur wenselijk is regels betreffende de financiering van politieke partijen te incorporeren in de Landsverordening politieke partijen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel I

~~De Landsverordening politieke partijen (AB 2001 no. 96) wordt als volgt gewijzigd;~~

- A. In artikel 19, eerste lid, wordt "deze landsverordening" vervangen door: deze paragraaf.

- B. Onder vernummering van artikel 20 tot artikel 45 wordt na artikel 19 een viertal paragrafen met bijbehorende artikelen ingevoegd, luidende:

§ 4. De financiële administratie van geregistreerde politieke partijen

Artikel 20

1. Er is een Commissie financiën politieke partijen, hierna te noemen de Commissie.
2. De Commissie heeft als taak het toezien op de financiën van geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten, en daarover te rapporteren.
3. De Commissie functioneert onafhankelijk van de Staten en de regering.
4. De Commissie bestaat uit:
 - a. de voorzitter van de Electorale Raad;
 - b. de plaatsvervangend voorzitter van de Electorale Raad;
 - c. ten hoogste drie deskundigen op het gebied van accountancy, benoemd door de in de onderdelen a en b bedoelde personen.
5. De in het vierde lid, onderdeel c bedoelde personen worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn herbenoembaar.

Artikel 21

1. Het bestuur van een geregistreerde politieke partij voert een zodanig ingerichte financiële administratie dat deze te allen tijde een betrouwbaar beeld geeft van de financiële positie van de partij. De financiële administratie bevat in ieder geval een overzicht van:
 - a. de ontvangen bijdragen;
 - b. de overige inkomsten;
 - c. de vermogenspositie;
 - d. ~~de schulden van de politieke partij.~~
2. De financiële administratie en de daartoe behorende bescheiden worden gedurende ten minste tien jaar bewaard.

Artikel 22

Jaarlijks vóór 1 april zendt een geregistreerde politieke partij aan de Commissie een jaarverslag waarin ten minste de volgende gegevens van het voorgaande kalenderjaar zijn opgenomen:

- a. de samenstelling van het bestuur gedurende dat jaar;
- b. het aantal contribuerende leden aan het begin en het einde van dat jaar;
- c. de hoogte van de contributie gedurende dat jaar;
- d. de door de partij in dat jaar verrichte activiteiten.

Artikel 23

Bij het jaarverslag is gevoegd een financieel verslag, waarin ten minste is opgenomen:

- a. de vermogenspositie aan het begin en het einde van het jaar;
- b. een gespecificeerd overzicht van de inkomsten en uitgaven, alsmede een verklaring van een registeraccountant omtrent de getrouwheid van het financieel verslag.

Artikel 24

De Commissie draagt ervoor zorg dat het jaarverslag en het financieel verslag tijdig voor een ieder ter inzage liggen.

Artikel 25

De Commissie kan nadere voorschriften stellen ten aanzien van de financiële administratie, het jaarverslag en het financieel verslag.

§ 5. Giften aan geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het ~~lidmaatschap van de Staten~~

Artikel 26

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt onder gift verstaan alle, door een geregistreerde politieke partij of kandidaat, direct of

indirect ontvangen geldbedragen of op geld waardebare geleverde goederen en diensten, waar geen of een niet evenredige geldelijke of op geld waardebare tegenprestatie tegenover staat.

2. Bij een niet-evenredige tegenprestatie wordt als bedrag van de gift aangemerkt het verschil tussen de in het economische verkeer gebruikelijke prijs en de feitelijk betaalde prijs.
3. Giften, gedaan aan een natuurlijke persoon, rechtspersoon of organisatie, met de bedoeling dat deze ten goede komen aan een politieke partij of kandidaat, worden beschouwd als giften aan de desbetreffende partij of kandidaat.

Artikel 27

1. Een politieke partij dan wel een kandidaat neemt een gift van eenzelfde gever die een kalenderjaar een bedrag of waarde van Afl. 3.000,- te boven gaat, alleen aan indien deze afkomstig is van:
 - a. kiesgerechtigde ingezetenen van Aruba;
 - b. niet-Nederlandse ingezetenen van Aruba, die tenminste gedurende vijf jaar, voorafgaande aan het tijdstip waarop de gift werd gedaan, ingezetenen waren;
 - c. in Aruba gevestigde rechtspersonen en maatschappelijke organisaties.
2. Een politieke partij dan wel een kandidaat neemt geen giften aan van:
 - a. rechtspersonen waarin door het Land wordt deelgenomen;
 - b. dochterondernemingen van de in onderdeel a bedoelde rechtspersonen;
 - c. door het Land gesubsidieerde instellingen.
3. Een politieke partij en een kandidaat nemen geen anonieme giften aan.
4. Indien een politieke partij of kandidaat een geldbedrag ontvangt dat in strijd is met het eerste, tweede of derde lid, wordt de gift geretourneerd. Indien retourneren niet mogelijk is, wordt het geldbedrag overgemaakt op de daartoe aangewezen rekening van het Land. Indien het een gift in natura betreft, wordt de tegenwaarde daarvan overgemaakt op de daartoe aangewezen rekening van het Land, dan wel wordt de gift vernietigd.
5. Een op grond van het vierde lid overgemaakte bedrag komt toe aan het Land.

Artikel 28

1. Een persoon, bedrijf of instelling doet aan dezelfde politieke partij in een kalenderjaar in totaal ten hoogste voor een bedrag of waarde van Afl. 30.000,- aan giften als bedoeld in artikel 26.
2. Een persoon, bedrijf of instelling doet aan een kandidaat van een politieke partij in een kalenderjaar in totaal ten hoogste voor een bedrag of waarde van Afl. 20.000,- aan giften als bedoeld in artikel 26.
3. Giften van een persoon, bedrijf of instelling in een kalenderjaar aan eenzelfde politieke partij en aan kandidaten van diezelfde politieke partij gaan gezamenlijk een bedrag van Afl. 50.000,- niet te boven.
4. Giften die het in het eerste, tweede of derde lid gestelde maximum te boven gaan, worden niet aanvaard dan wel aan de gever geretourneerd. Artikel 27, vierde lid, tweede en derde volzin, is van toepassing.
5. Een op grond van het vierde lid overgemaakte bedrag komt toe aan het Land.

Artikel 29

1. Giften aan een politieke partij of kandidaat in contant geld, die een bedrag van Afl. 3.000,- te boven gaan, zijn verboden.
2. Artikel 28, vierde en vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 30

1. Geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten houden een doorlopend en systematische registratie bij van alle ontvangen giften.
2. In de registratie wordt van elke gift vermeld:
 - a. de naam en het adres van de persoon, het bedrijf of de instelling die de gift heeft gedaan;
 - b. ~~het bedrag of de waarde van de gift;~~
 - c. de datum van de gift;
 - d. of de gift is geretourneerd, overgemaakt aan het Land of vernietigd, op grond van de artikelen 27, vierde lid, 28, vierde lid, of 29, tweede lid.
3. Politieke partijen en kandidaten bewaren de registraties van giften tenminste tien jaar.

Artikel 31

1. Jaarlijks vóór 1 februari wordt door politieke partijen een kopie van het op het voorafgaande jaar betrekking hebbende deel van de registratie, voorzien van een door de partij ondertekende verklaring, ingediend bij de Commissie.
2. De Commissie controleert de juistheid van de gedane opgaven.
3. Politieke partijen verschaffen ten behoeve van een controle als bedoeld in het tweede lid alle gevraagde inlichtingen en geven inzage in hun financiële administratie.

Artikel 32

1. De Commissie stelt een samenvattend overzicht op van de giften gedaan aan politieke partijen gedurende de betreffende periode.
2. Het overzicht bevat per politieke partij:
 - a. van elke geveer de naam, woon- of vestigingsplaats, en het totale bedrag of waarde van de gedurende de betreffende kalenderjaar gedane giften, voor zover die giften in totaal een bedrag of waarde hebben van hoger dan Afl. 3.000,-.
 - b. het totale bedrag of waarde van de overige giften.
3. De Commissie maakt het overzicht uiterlijk 1 april van het jaar volgend op het kalenderjaar waarop het overzicht betrekking heeft openbaar.

Artikel 33

1. Kandidaten die deelnemen aan een verkiezing van de Staten van Aruba verstrekken tussen de 21ste en 14de dag voor de dag van de stemming voor deze verkiezing aan de Commissie een kopie van de registratie, bedoeld in artikel 30, eerste lid, betrekking hebbende op de periode vanaf 12 maanden voorafgaand aan de dag van de stemming tot en met de 21ste dag voor de dag van de stemming. De kopie van de registratie wordt voorzien van een door de kandidaat ondertekende verklaring.
2. Onverminderd het eerste lid verstrekken kandidaten die deelnemen aan een verkiezing van de Staten van Aruba uiterlijk de 7de dag na de stemming voor deze verkiezing aan de Commissie een kopie van de registratie, bedoeld in artikel 30, eerste lid, betrekking hebbende op de periode vanaf de 20ste dag voor

- de dag van de stemming tot en met de dag van de stemming. De kopie van de registratie wordt voorzien van een door de kandidaat ondertekende verklaring.
3. De Commissie controleert de juistheid van de gedane opgaven.
 4. Kandidaten verschaffen ten behoeve van een controle als bedoeld in het derde lid alle gevraagde inlichtingen en geven inzage in hun financiële administratie.

Artikel 34

1. De Commissie stelt een samenvattend overzicht op van de giften gedaan aan kandidaten gedurende de perioden, bedoeld in artikel 33, eerste en tweede lid. Artikel 32, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
2. De Commissie maakt het overzicht, betrekking hebbende op de periode bedoeld in artikel 33, eerste lid, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de 7de dag voor de dag van de stemming, openbaar.
3. De Commissie maakt het overzicht, betrekking hebbende op de periode bedoeld in artikel 33, tweede lid, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de 14de dag na de dag van de stemming, openbaar.

Artikel 35

Onverminderd artikel 31, eerste lid, zijn artikelen 33 en 34 van overeenkomstige toepassing op politieke partijen die deelnemen aan de verkiezing van de Staten van Aruba.

§ 6. Toezicht en handhaving

Artikel 36

1. De Commissie is belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze landsverordening, in paragrafen 4 en 5, gestelde regels.
2. ~~De Commissie is bevoegd, voor zover dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs noodzakelijk is:~~
 - a. alle inlichtingen te vragen;
 - b. inzage te verlangen van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen.

3. Een ieder verleent de door de Commissie gevorderde medewerking.

Artikel 37

1. In geval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 21, 22, 23, 27, 30, 31, eerste en derde lid, kan de Commissie een bestuurlijke boete opleggen.
2. Ter zake van de in het eerste lid bedoelde overtredingen kan de Commissie een bestuurlijke boete opleggen tot een bedrag van Afl. 5.000,- per afzonderlijke overtreding.
3. De Commissie stelt regels ten aanzien van de grondslagen voor de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete per overtreding; de overtredingen worden gerangschikt in categorieën naar de zwaarte van de overtreding met de daarbij behorende basisbedragen, minimumbedragen en maximumbedragen.

Artikel 38

1. De Commissie stelt de overtreder desgevraagd in de gelegenheid de gegevens waarop het opleggen van de bestuurlijke boete, dan wel het voornemen daartoe, berust, in te zien en daarvan afschriften te vervaardigen.
2. De Commissie stelt de overtreder in de gelegenheid om binnen een redelijke, door de Commissie te bepalen termijn, schriftelijk of mondeling, zijn zienswijze naar voren te brengen voordat de bestuurlijke boete bij beschikking wordt opgelegd.
3. Indien de Commissie nadat de overtreder zijn zienswijze naar voren heeft gebracht, beslist dat voor de overtreding geen bestuurlijke boete zal worden opgelegd, wordt die beslissing schriftelijk aan de overtreder medegedeeld.

Artikel 39

~~De beschikking tot het opleggen van de bestuurlijke boete vermeld.~~

- a. de naam van de overtreder;
- b. de overtreding alsmede het overtreden voorschrift;
- c. het bedrag van de boete.

Artikel 40

1. De bestuurlijke boete is verschuldigd binnen zes weken na de dagtekening van de beschikking waarbij zij is opgelegd.
2. De bestuurlijke boete wordt vermeerderd met de wettelijke rente, te rekenen vanaf de dag waarop sedert de bekendmaking van de beschikking zes weken zijn verstreken.

Artikel 41

1. De bevoegdheid tot het opleggen van de bestuurlijke boete vervalt vijf jaren nadat de overtreding heeft plaatsgevonden.
2. Indien tegen de bestuurlijke boete bezwaar wordt gemaakt of beroep wordt ingesteld, wordt de vervaltermijn opgeschort tot onherroepelijk op het bezwaar of het beroep is beslist.

Artikel 42

1. Bij de geloofsbrief legt een als lid van de Staten gekozen verklaarde kandidaat aan de Staten over een door hem ondertekende verklaring dat hij niet in strijd heeft gehandeld met de bepalingen van deze landsverordening.
2. De kandidaat-minister dient bij de formateur, vooraf aan zijn aanvaarding als minister een door hem ondertekende verklaring af dat hij niet in strijd heeft gehandeld met de bepalingen van deze landsverordening.

Artikel 43

1. Handelen in strijd met de artikelen 28, 29 en 36, derde lid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de derde categorie, dan wel met beide straffen.
2. ~~De strafbare feiten, bedoeld in het eerste lid, zijn overtredingen.~~
3. Indien ter zake van de overtreding een strafvervolging is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen, dan wel het recht tot strafvervolging is vervallen ingevolge artikelen 1:144 en 1:149 van het Wetboek van Strafrecht (AB 2012 no. 24) vervalt de bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen.

4. Bij een veroordeling wegens een van de in het eerste lid genoemde overtredingen, kan de ontzetting van de in artikel 1:64, eerste lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafrecht bedoelde rechten worden uitgesproken.

§ 7. Geheimhoudingsplicht

Artikel 44

1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze landsverordening en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens.
2. Het eerste lid is niet van toepassing:
 - a. ten aanzien van de strafbare feiten omschreven in de artikelen 2:147 en 2:150 van het Wetboek van Strafrecht;
 - b. voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
3. Vervolgung inzake schending van de geheimhouding wordt slechts ingesteld op klacht van hem, te wiens aanzien de geheimhouding is geschonden.

Artikel II

Deze landsverordening treedt in werking op 1 januari 2021.

Artikel III

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Regeling Financiën Politieke Partijen

Gegeven te Oranjestad,

De minister van Algemene Zaken, Integriteit,
Overheidszorg, Innovatie en Energie,

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie,

**LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening politieke partijen
(AB 2001 no. 96) (Regeling financiën politieke partijen)**

Memorie van Toelichting

No.3

Inleiding

De wetgever beoogt met het ontwerp wijziging van bestaande regelingen betreffende de Landsverordening Politieke Partijen, door een regeling te incorporeren die de financiering van politieke partijen regelt, die aan de verkiezingen voor de Staten deelnemen.

In het ontwerp worden 4 nieuwe paragrafen bijgevoegd, te weten;

- paragraaf 4 "De financiële administratie van geregistreerde politieke partijen";
- paragraaf 5 "Giften aan geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten";
- paragraaf 6 "Toezicht en handhaving";
- paragraaf 7 "Geheimhoudingsplicht".

Het nieuwe kabinet heeft deugdelijkheid van bestuur, integriteit en transparantie binnen het overheidsapparaat alsook integriteit en transparantie bij zowel de regering als de Staten, als grondslag voor de regeerperiode van 2017 tot 2021. In het kader van het wetsontwerp is artikel III.10, tweede lid van de Staatregeling van Aruba van belang. Deze geeft aan dat regels ter bevordering van een evenwichtig en verantwoord verkiezingsverloop bij landsverordening moet geschieden.

In het regeerakkoord wordt duidelijk verwezen dat het nieuwe kabinet in het eerste jaar zal streven om de volgende stappen te nemen om deze grondslag te garanderen:

1. wijziging van de Landsverordening Politieke Partijen en waar de introductie van de financiële controle van politieke partijen geregeld zal worden;
2. introductie begrotingskamer en integriteitskamer;
3. herschrijving van de Landsverordening screening ministers;
4. introductie van een gedragscode voor ministers en Statenleden;
5. introductie van de Landsverordening Ombudsman;
6. introductie van de klokkenluidenregeling voor ambtenaren en overheidsorganen;
7. moderniseren van de Comptabiliteitsverordening.

De hierboven aangegeven plannen hebben als doel de bevordering van bestuurlijke integriteit, waarbij de volgende begrippen van belang zijn om de bestuurlijke integriteit te kunnen realiseren:

- a. Dienstbaarheid: het handelen van politieke ambtsdragers moet altijd en volledig gericht zijn op het belang van het land en op de organisatie die daar onderdeel van uit maken;
- b. Functionaliteit: het handelen van een politieke ambtsdrager heeft een herkenbaar verband met de functie die hij vervult in het bestuur;
- c. Onafhankelijkheid: het handelen van een politieke ambtsdrager moet worden gekenmerkt door onpartijdigheid, dit wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en ook iedere schijn van een dergelijke menging;
- d. Openheid: het handelen van een politieke ambtsdrager moet transparant zijn, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van de politieke ambtsdrager en zijn beweegredenen;
- e. Betrouwbaarheid: op een politieke ambtsdrager kunnen rekenen. Hij houdt zich aan afspraken, kennis en informatie waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt en wendt hij aan voor het doel waarvoor zij zijn gegeven;
- f. Zorgvuldigheid: het handelen van de politieke ambtsdragers zijn zodanig dat alle burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen;
- g. Standvastig: moet kunnen tegen weerstanden en verleidingen (omkoperij) en moet niet kiezen voor het makkelijkste looppad, maar moet zich aan de regels en procedures houden.

Om de hierboven doelen te kunnen bereiken is het van belang dat het reguleren van de financiering van politieke partijen, de integriteitsrisico's die hier, aan de financiering van politieke partijen, verbonden zijn en het belang van regels en transparantie in het kader van het goed functioneren van de rechtsstaat en democratie. De landsverordening beoogt enerzijds belangenverstremgeling te voorkomen en anderzijds een zo groot mogelijke transparantie ten aanzien van de financiën van politieke partijen te bevorderen in de verwachting dat dit zal bijdragen tot een evenwichtig en zuiver verloop van het politieke proces.

Het ontwerp sluit aan bij het streven van het nieuwe kabinet om deugdelijkheid van bestuur, integriteit en transparantie binnen het overheidsapparaat te borgen¹ en in overleg met de regering hebben de Statenleden Edgard Vrolijk en Rocco Tjon besloten om de Landverordening politieke partijen te wijzigen en daarbij de regels voor de financiering van politieke partijen toe te voegen. Daarnaast zullen ze ook het ontwerp integriteit minister en gevolmachtigde minister ook herschrijven.

¹ Zie regeerprogramma 2017-2021 Kabinet Evelyn Wever-Croes I: Hunto Pa Aruba.

In het kader van het bevorderen van de integriteit heeft het kabinet Wever-Croes reeds een nota² opgesteld. Integriteit binnen de publieke sector, in het bijzonder met betrekking tot overheidshandelingen, kan gedefinieerd worden als zorgvuldig, uitlegbaar en standvastig handelen. Van bewindslieden mag worden verwacht dat zij steeds opnieuw kritisch en systematisch reflecteren op hun kernverantwoordelijkheden en zich voortdurend vragen stellen als: Hoe doe ik mijn werk goed? En doe ik recht aan de situatie? Bewindslieden dienen te kunnen aangeven hoe hun handelen past bij hun kernverantwoordelijkheden en kerntaken. Als morele toetssteen kunnen kernwaarden worden gebruikt als betrouwbaarheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid, rechtmatigheid, dienstbaarheid en respectvolle bejegening.

Overigens wordt van de volksvertegenwoordigers verwacht dat zij de rug rechthouden bij weerstanden en verleidingen en niet onverantwoord handelen omdat dit de weg van de minste weerstand is. Het handelen van verschillende politici, zoals het huidige onderzoek tegen de voormalige Minister van Arbeid en Sociale Zaken en de twijfelachtige manier hoe bepaalde politieke partijen en / of kandidaten hun campagne financieren hebben ervoor gezorgd dat het vertrouwen in politici en de overheid de laatste jaren sterk afnam.

Dit brengt het belang van een landsverordening waarin de registratie en financiering van politieke partijen en kandidaten zijn geregeld ter voorkoming van integriteitsschendingen, zoals de hierboven genoemde voorbeeld. Het is ook van belang in het kader van transparantie en het goed functioneren van de rechtsstaat en democratie, dat er regels zijn voor het financieren van politieke partijen. Daarnaast dient de landsverordening binnen een kleine gemeenschap als die van Aruba, om belangenverstrengelingen te voorkomen, een zo groot mogelijke transparantie te bieden ten aanzien van politieke partijen in de verwachting dat dit zal bijdragen tot een evenwichtig en zuiver verloop van het politieke proces op Aruba.

Regels die een politieke partij en kandidaten verplichten om een registratie te moeten houden van hun giften en het openbaar maken van de herkomst van hun giften, geven inhoud aan het beginsel van transparantie. De natuurlijke personen of instellingen weten van tevoren dat ze bij het geven van giften geregistreerd moeten worden en dat deze gegevens openbaar zullen worden, waardoor er geen inbreuk wordt gemaakt in de sfeer van privacy. Transparantie is een belangrijk middel om de beperking van de invloed van favoritisme tegen te houden en zorgt ervoor dat het publiek zijn eigen inzicht vormt over de integriteit van een politieke partij en/of kandidaat.

Deugdelijkheid van bestuur vormt de fundering van onze rechtsstaat. Teneinde deugdelijkheid van bestuur te bevorderen en te verankeren binnen alledaagse overheidshandelen is een integriteit bevorderend traject opgezet, waaruit dit ontwerp voortvloeit.

² Integriteit: het juiste doen, ook als niemand kijkt, tweede versie februari 2015.

Naast dit ontwerp bestaat het integriteit bevorderend traject uit de ontwerpen van landsverordeningen en beleidsmaatregelen betreffende; screening van politici, een ombudsman regeling, een klokkenluidersregeling en beleid betreffende gedragscodes van ministers en Statenleden met als ultieme doel transparantie in overheidshandelen te garanderen en het vertrouwen in de politiek te herstellen.

Desondanks het feit dat reeds in de jaren '90 waaruit het "Rapport Calidad" bleek dat er integriteit bevorderende maatregelen getroffen dienden te worden ten einde deugdelijkheid van bestuur te versterken, is dit niet gedaan. De huidige Landsverordening politieke partijen is verouderd en regels betreffende de financiering van politieke partijen blijft buiten beschouwing.

Bij het tot stand komen van deze wijziging zijn bepalingen uit het ontwerp Landsverordening politieke partijen (AB 2001 no. 96) overgenomen en ook bepalingen uit de Landsverordening registratie en financiën politieke partijen Sint Maarten (AB 2010, GT no. 11).

Politieke partijen zijn private organisaties. De wijze waarop zij functioneren is echter van bijzonder belang voor de werking van het staatsbestel. De activiteiten van politieke partijen met betrekking tot de kandidaatsstelling hebben invloed op de samenstelling van de volksvertegenwoordiging. Gelet hierop is het gerechtvaardigd om politieke partijen, maar ook de kandidaten aan bepaalde wettelijke regels te binden. Ook, gelet op onze rechtsstaat, mag niet uit het oog worden verloren dat politieke partijen de vrijheid hebben om hun denkbeelden uit te dragen en ingang te doen vinden. Wettelijke regels moeten gericht zijn op het democratisch functioneren van de partijen om het politieke proces zo veel mogelijk te bevorderen. Het is van belang dat de burgers een weloverwogen keuze maken tussen de verschillende partijen, zonder invloed van (veel) materiele, dan wel financiële gunsten.

Door wettelijke regels te stellen voor het beheren en verwerven van inkomsten door politieke partijen en kandidaten, kan de invloed van financierders gematigd worden. Tevens kan de regulering hiervan ertoe bijdragen dat voorkomen wordt, via het doen van giften, dat er enige vorm van belangen verstrengeling ontstaat of de schijn hiervan tussen politieke en zakelijke belangen die zich in het openbaar onttrekken en daardoor een gevaar vormen voor de integriteit van bestuur. Door wettelijke regels kan voorkomen worden dat de ene politieke partij bij de verkiezingen in een veel riantere financiële positie verkeert dan de andere en door meer geld te besteden ook meer mogelijkheden heeft om de aandacht van kiezers te trekken.

In zoverre kan een wettelijke regeling als thans worden voorgesteld en tevens gezien worden als uitvoering van de opdracht in artikel III.10, tweede lid van de Staatsregeling van Aruba tot het stellen van regels ter bevordering van een evenwichtig en verantwoord verkiezingsverloop.

Deze overwegingen geven aanleiding een wijziging van de Landsverordening politieke partijen in te dienen waarin op enkel hoofdpunten de financiering van politieke partijen betreffende wettelijke voorschriften worden neergelegd. Regels betreffende de financiering van politieke partijen wordt in de vorm van 4 aanvullende paragrafen opgenomen in de Landsverordening politieke partijen en vormen samen, met de al eerder voorgestelde bepalingen inzake rechtsvorm van politieke partijen, een samenhangend geheel van regels voor het transparant functioneren van politieke partijen. De inhoud van de voorgestelde regeling behelst de volgende additionele aspecten:

De financiële administratie van geregistreeerde politieke partijen

Elke politieke partij dient jaarlijks een jaarverslag en een financieel verslag op te maken. Tevens dient de partij over een financiële administratie te beschikken. Politieke partijen en kandidaten dienen op een voor de samenleving transparante wijze te functioneren en derhalve dient in het jaarverslag de volgende informatie vermeld te worden strekkende de bestuurssamenstelling: het aantal leden, hoogte van contributie en de verrichte activiteiten. Het financiële verslag moet inzicht geven in de inkomsten, uitgaven en vermogenspositie van de partij. Aan het verslag moet een behoorlijke financiële administratie ter grondslag liggen. Het jaarverslag en financieel verslag worden aan de Commissie gezonden. Dit orgaan is bevoegd het verslag naar de Algemene Rekenkamer te sturen teneinde de juistheid van het in voormeld verslag gegevens te controleren. Bij de Commissie kan ieder een inzage krijgen van de verslagen.

Giften aan geregistreeerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten

Alle giften aan politieke partijen en / of kandidaten dienen conform een openbaarheidsregeling geregistreerd te worden. Deze verplichting geldt in verkiezingsperioden ook voor kandidaten. In de registratie worden van elke gift de naam van de gever, het bedrag van de gift en de datum vermeld. Elk jaar wordt het door de partij, over het voorafgaande jaar, bijgehouden registratie aan de Commissie gezonden. De Commissie is bevoegd samen met de Algemene Rekenkamer de juistheid van de opgaven te controleren. De registraties zijn bij de Commissie voor een ieder ter inzage. Het ontvangen van giften door politieke partijen en kandidaten wordt aan bepaalde beperkingen onderworpen. Een persoon, bedrijf of instelling mag in een jaar aan een partij en de kandidaten van die partij in totaal ten hoogste Afl. 50.000,- schenken. Giften aan politieke partijen en / of kandidaten mogen alleen gedaan worden door kiesgerechtigden. Ook diensten die geboden en geleverd worden aan een partij en waartegen geen evenredige tegenprestatie staat, worden beschouwd als een gift. Overigens zijn giften in contant geld, ter waarde van Afl. 3.000,- of meer verboden.

Toezicht en handhaving

De Commissie is belast met het toezicht op de naleving van de in of op grond van de landsverordening gestelde voorschriften. De Commissie kan zich daartoe te allen tijde wenden tot de politieke partijen, hun kandidaten, en donoren / sponsoren van de politieke partijen. De Commissie kan om inlichtingen vragen over handelingen die met de in de landsverordening geregelde onderwerpen verband houden en kan inzage in financiële administraties verlangen. De Commissie is ook bevoegd om de ingezonden registraties van ontvangen giften te controleren en zo nodig nader te onderzoeken of een partij de geldende regels inzake de financiën van politieke partijen in acht heeft genomen. Constaceert de Commissie dat er overtreding van een voorschrift zoals gesteld bij een van de genoemde bepalingen van artikel 37 heeft plaatsgevonden, dan kan de Commissie een bestuurlijke boete opleggen. De Commissie stelt de bestuurlijke boete vast in verband houdende met de soort overtreding.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 20

Artikel 20 voorziet in een instantie die belast wordt met het toezien op de financiën van geregistreerde politieke partijen en kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten, namelijk de Commissie financiën politieke partijen (hierna: de Commissie).

Gezien de taken en bevoegdheden die de Commissie toekomen, is het van belang de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de Commissie te waarborgen. Het derde lid voorziet mede hierin door vast te stellen dat de Commissie onafhankelijk van de Staten en de regering functioneert.

De onafhankelijkheid en onpartijdigheid wordt verder gewaarborgd door de benoemingswijze van de leden van de Commissie, waarin het vierde lid voorziet. De Commissie bestaat uit de voorzitter van de Electorale Raad, de plaatsvervangende voorzitter van de Electorale Raad en ten hoogste drie deskundigen op het gebied van accountancy. Hiermee is een directe band met de Electorale Raad behouden, zonder de leden van de Electorale Raad die door politieke partijen zijn aangewezen te betrekken. Laatstbedoelde leden worden conform artikel 5, derde lid, van de Landsverordening politieke partijen, aangewezen door de drie politieke partijen die bij de laatstgehouden verkiezing van de leden der Staten de meeste stemmen hebben behaald. Met het oog op de onpartijdigheid van de Commissie, zijn die leden niet betrokken bij de Commissie.

De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van de Electorale Raad worden conform artikel 5, tweede lid, van de Landsverordening politieke partijen, aangewezen door respectievelijk de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en de voorzitter van de Algemene Rekenkamer. De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van de Electorale Raad vervullen overeenkomende rollen binnen de Commissie.

Op grond van het voorgestelde vierde lid, onderdeel c, benoemen de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter ten hoogste drie deskundigen op het gebied van accountancy. Hiermee wordt voorzien in de gewenste versterking en deskundigheid met betrekking tot de financieel-administratieve taken van de Commissie.

Artikel 21

Het stellen van regels inzake de financiering van politieke partijen brengt met zich mee dat de partijen een deugdelijke financiële administratie moeten voeren. Gezien de meeste politieke partijen verschillende stichtingen op het gebied van wetenschap en jongerenorganisatie hebben, die ook ervoor zorgen voor het genereren van fondsen door verschillende activiteiten te houden, dienen deze ook onder de Landsverordening politieke partijen als politieke organisaties of stichtingen te vallen en moeten dus ook een financiële administratie houden. Alle kosten en uitgaven en andere mutaties betreffende de financiële positie van de partijen, stichtingen en jongerenorganisaties dienen te worden verantwoord. De enige mogelijkheid voor een goede controle en handhaving van de gestelde regels is door middel van een dergelijke administratie.

Artikel 22

Uit het oogpunt van transparantie en openheid tegenover burgers, is het van belang dat politieke partijen jaarlijks informatie verschaffen over hun functioneren in het algemeen en in het bijzonder over het beheer van hun financiën. Artikel 22 heeft betrekking op het eerstgenoemde element. Een partij moet jaarlijks een jaarverslag aan de Commissie indienen. In het artikel worden een aantal gegevens vermeld die daarin tenminste aan orde moeten komen, zoals de bestuursamenstelling, het aantal leden, de hoogte van de contributie en de in het afgelopen jaar verrichte activiteiten. Het wordt aan de partijen overgelaten wat zij verder in het verslag willen opnemen.

Artikel 23

De politieke partij legt door middel van het financiële verslag verantwoording af over de verwerving van haar inkomsten en over de bestedingen daarvan. Hierbij behoren ook de verschillende stichtingen, jongerenorganisaties, het organiseren van congressen onder het financiële verslag van de politieke partij. De openbaarheid van deze gegevens is van belang voor het waarborgen van een integere wijze van functioneren van politieke partijen. Door de vereisten die in het verslag vergezeld moeten zijn van een accountantsverklaring, wordt de betrouwbaarheid van de verstrekte financiële gegevens in beginsel verzekerd. Gekoppeld hieraan is de regeling voor de openbaarheid van giften. Artikel 23 tweede lid in samenhang met artikel 27 eerste lid, onderdeel c, bepaalt dat enkel giften ter waarde van Afl. 3.000,- of meer, afkomstig anders dan van een natuurlijk persoon, in het jaarverslag en het financiële verslag moet worden opgenomen. Dit betekent dat giften ter waarde van Afl. 3.000,- of minder, gegeven door een onderneming of door natuurlijke personen, niet openbaar dienen te worden gemaakt.

Artikel 24

Een ieder die belangstelling heeft in het jaarverslag en het financieel verslag, kan deze inzien bij de Commissie. Tevens, gezien de huidige maatschappelijke ontwikkelingen, dienen deze verslagen openbaar gemaakt te worden op de webpagina's van de ingestelde Commissie. De ter inzagelegging is niet aan een bepaalde termijn gebonden.

Artikel 25

De Commissie kan, als hij dat voor een goede uitvoering van de landsverordening wenselijk acht, administratieve en procedurele regels stellen betreffende de inrichting van de financiële administratie van de politieke partijen en voor het opstellen en inzenden van jaarverslagen en financiële verslagen. Gelet op de bijzondere positie van de politieke partijen is de bevoegdheid tot het vaststellen van deze voorschriften weggelegd bij de Commissie als zijnde onafhankelijk orgaan. Aangezien het om algemeen verbindende voorschriften gaat, worden deze voorschriften bij landsbesluit vastgelegd.

Artikel 26

In dit artikel wordt aangegeven wat er onder giften moet worden verstaan en waarop de in deze paragraaf gestelde regels betrekking hebben. Het gaat om giften die in ontvangst worden genomen door de politieke partij zelf of door een kandidaat van de politieke partij. Onder giften worden niet alleen geldbedragen verstaan, maar ook giften in natura en aan de partij verleende diensten. Bij diensten wordt gedacht aan werkzaamheden die normaliter tegen een geldelijke vergoeding worden verleend. Vrijwilligersactiviteiten ten behoeve van politieke partijen vallen niet hieronder. Met vrijwilligersactiviteiten moet men denken aan flyers uitdelen, huisbezoeken, het plaatsen van borden en vlaggen, werken bij kandidaats- of partijactiviteiten (bar, keuken, schoonmaken, tenten klaar leggen enzovoorts), waarbij geen compensatie wordt verstrekt. Op Aruba zijn het meestal familieleden en vrienden die deze vrijwilligerswerken uitvoeren gezien hun band met een kandidaat. Diensten die tegen een gereduceerde prijs worden aangeboden zijn ook giften. In het tweede lid wordt gespecificeerd dat in een dergelijk geval, de waarde van het bedrag van de gift wordt aangemerkt als het verschil tussen de normale en feitelijke tegenprestatie. Met lid 3 wordt beoogd te voorkomen dat door het gebruiken van tussen-(rechts)personen of aan een partij gelieerde organisatie de voorschriften van deze verordening en zodoende het verkiezingsproces ondermijnd worden. In een dergelijk geval moet de gift worden beschouwd als een gift aan de partij of de kandidaat zelf.

Artikelen 27 en 28

Deze artikelen stellen beperkingen bij het aannemen en geven van giften. Artikel 27, eerste lid, stelt voorwaarden waarmee het aannemen van giften van eenzelfde gever boven de Afl. 3.000,- gedurende een kalenderjaar wordt beperkt tot de in het eerste lid limitatief opgesomde gevers. Het tweede lid verbiedt het aannemen van giften van instellingen waarin door het Land wordt deelgenomen, en door het Land gesubsidieerde instellingen. Het derde lid verbiedt het aannemen van anonieme giften. De beperkingen in de twee laatstgenoemde leden gelden ongeacht het bedrag of waarde van de giften.

Artikel 28 maximeert hoeveel een persoon, bedrijf of instelling aan dezelfde politieke partij of kandidaat mag geven (eerste en tweede lid). Het derde lid stelt een maximum vast voor giften van een persoon, bedrijf of instelling aan eenzelfde politieke partij en kandidaten van diezelfde partij gezamenlijk.

Politieke partijen en kandidaten dienen onder geen enkele omstandigheden giften die in strijd met de artikelen 27 en 28 zijn ontvangen, te behouden. Het kan voorkomen dat een politieke partij of kandidaat ongewild een gift ontvangt die in strijd met de genoemde artikelen is gegeven. Voor dergelijke gevallen is in artikel 27, vierde en vijfde lid, en 28, vierde en vijfde lid, voorzien in een regeling voor de retournering van giften, alsook voor het geval retourneren niet mogelijk is.

Artikel 29

Hierin wordt geregeld hoe politieke partijen en kandidaten dienen om te gaan met giften in contant geld. Aangezien het geven en ontvangen van contante giften moeilijk te controleren is, zijn deze giften, indien zij een bedrag van Afl. 3.000,- te boven gaan, geheel verboden. Dit verbod geldt zowel voor de gever als voor de politieke partij of kandidaat. Wordt een dergelijke gift aangeboden of gedaan dan dient deze in zijn geheel te worden geweigerd c.q. te worden geretourneerd dan wel in rekening van het Land wordt overgemaakt. Tevens dient hiervan verslag opgemaakt te worden.

Artikel 30

Politieke partijen dienen naast hun financiële administratie een afzonderlijk overzicht bij te houden van ontvangen giften. Voor alle giften is er een registratieplicht. Kandidaten die conform de landsverordening houdende regels betreffende het kiesrecht en de verkiezingen van de Staten van Aruba hebben sinds hun plaatsing als kandidaat een doorlopende registratieplicht. Dit betekent dat kandidaten die in aanmerking komen om als Statenlid of Minister na de verkiezing te gaan fungeren, een doorlopende registratieplicht hebben. Dit geldt ook voor kandidaten die geen van de hierboven genoemde functies bekleden na de verkiezingen. Voor nieuwe kandidaten vangt de periode vanaf het moment waarop zij door de partij als kandidaat zijn aangewezen.

Elke gift dient afzonderlijk te worden geregistreerd, waarbij de naam en adres van de natuurlijke persoon, het bedrijf of de instelling die de gift heeft gedaan, het bedrag of de waarde van de gift en de datering van de gift dient te worden vermeld. Dit betekent dat elk bedrag boven de Afl. 3.000,- geretourneerd moet worden en geregistreerd moet worden. Partijen dienen bij bedrijven of instellingen de Kamer van Koophandel te raadplegen ~~ter voorkoming dat eenzelfde persoon onder ander bedrijf of instelling~~ donaties van meer dan de toegestane maximum aan kandidaten of politieke partijen uitgeven. Ook geleverde diensten aan de politieke partij, waartegen geen evenredige tegenprestatie stond, dienen te worden geregistreerd. De Commissie is gehouden de juistheid van de opgaven te controleren. Om de betrouwbaarheid van de registratie te bevorderen worden giften met een waarde van meer dan Afl. 3.000,- niet in contant ontvangen.

Lid 3 garandeert dat de gegevens betreffende de ontvangst van giften gedurende een ruime periode van 10 jaar zowel bij de partij, de kandidaat als bij de Commissie ter beschikking blijven.

Artikel 31

Na afloop van een kalenderjaar dient door de partij, de over dat jaar bijgehouden overzicht van giften verzonden te worden naar de Commissie, die met het toezicht op de naleving van de giftenregeling is belast. De Commissie in zijn controlerende functie is bevoegd een onderzoek in te stellen naar de financiële opgaven van een politieke partij. Deze bevoegdheid zal worden gehanteerd indien er aanwijzingen zijn die aanleiding geven de juistheid van de opgave te betwijfelen. De politieke partijen en kandidaten zijn verplicht aan een onderzoek mee te werken.

Artikel 32

Dit artikel regelt de uiteindelijke openbaarmaking van de ontvangen giften. De Commissie stelt een samenvattend overzicht op van de gecontroleerde registraties van politieke partijen. Gegevens van gevers van giften met een waarde tot Afl. 3.000,- gedurende het kalenderjaar, worden niet inbegrepen in het overzicht. Van gevers van giften van een hogere waarde bevat het overzicht de naam, woon- of vestigingsplaats, en het totale bedrag of waarde van de gedane giften gedurende het kalenderjaar. Het overzicht bevat ook het totale bedrag van alle giften van gevers waarvan de giften gedurende het betreffende kalenderjaar niet een waarde van Afl. 3.000,- te boven gaan.

Hierbij is rekening gehouden met zowel het belang van transparantie met betrekking tot (de schijn van) mogelijke belangenverstrengelingen, als het belang van privacy van de gevers. De mogelijkheid van belangenverstrengelingen kan bij giften met een lage waarde dusdanig klein zijn, dat het openbaar maken van de gegevens van die gevers onnodig worden geacht. Bij giften met een hogere waarde weegt het belang van transparantie dusdanig zwaar, dat het openbaar maken van de limitatief genoemde gegevens gerechtvaardigd worden geacht.

Het derde lid stelt een uiterlijke datum voor het openbaar maken van het samenvattend overzicht. Een mogelijke manier van openbaarmaking is door middel van publicatie op een officiële website van de Commissie.

Artikel 33, 34 en 35

Verkiezingen vormen een belangrijk moment in onze democratie. Niet enkel het verzorgen van transparantie, maar ook de tijdigheid hiervan zijn uitermate van belang. Bovendien spreekt het voor zich dat niet enkel de politieke partijen, maar ook kandidaten voor de verkiezing van de Staten transparantie bieden in de financiën van hun (individuele) politieke campagnes. Artikel 33 en 34 voorzien in regels voor het bieden van transparantie in de financiën van kandidaten. Artikel 35 stelt de artikelen 33 en 34 van overeenkomstige toepassing op politieke partijen die deelnemen aan de verkiezingen. Het volgende is dus van toepassing op zowel kandidaten als politieke partijen die deelnemen aan de verkiezingen.

Artikel 33 regelt de indiening van een kopie van de registraties van giften. Het betreft de registraties over een periode van 12 maanden voorafgaand aan de verkiezingen. Er valt veel voor te zeggen dat de beoogde transparantie volledig voorafgaand aan de stemming geleverd dient te worden.

Echter, met het oog op de uitvoerbaarheid van deze nieuwe regeling, is ervoor gekozen de openbaarmaking van de betreffende gegevens in twee momenten te splitsen.

Het eerste moment betreft de periode vanaf 12 maanden voorafgaand aan de dag van de stemming tot en met de 21ste dag voor de dag van de stemming (artikel 33, eerste lid). Kandidaten en politieke partijen verstrekken deze registraties uiterlijk de 14de dag voor de dag van de stemming aan de Commissie. Overeenkomstig de registraties en openbaarmaking, bedoeld in artikelen 31 en 32, controleert de Commissie de juistheid van de registraties (artikel 33, derde lid) en stelt de Commissie een samenvattend overzicht op (artikel 34, eerste lid). Vervolgens maakt de Commissie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de 7de dag voor de dag van de stemming, het overzicht openbaar.

Voor wat betreft de registraties van de overige dagen tot en met de dag van de stemming, regelt artikel 33, tweede lid, dat indiening van kopieën van de registraties uiterlijk de 7de dag na de stemming aan de Commissie worden verstrekt. Vervolgens vindt openbaarmaking zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk de 20ste dag na de dag van de stemming plaats.

Artikel 36

Artikel 36 betreft een algemene regeling ten aanzien van toezicht. De Commissie is bevoegd om te onderzoeken of de verkregen informatie van de politieke partijen juist is. Hierbij kan de Commissie zich te allen tijde wenden tot de politieke partijen, hun kandidaten en de donateurs / sponsors van politieke partijen. De Commissie kan inlichtingen, strekkende handelingen die met de in deze landsverordening geregelde onderwerpen verband houden, opvragen. Tevens kan inzage in de financiële administratie van de politieke partij geëist worden. De Commissie heeft ook de bevoegdheid om ingezonden registraties van ontvangen giften te controleren en zo nodig nader onderzoek instellen of een partij de geldende regels inzake de financiën van een politieke partij in acht nemen.

Artikel 37, 38, 39, 40 en 41

Gezamenlijk met de introductie van regels betreffende toezicht, is het nodig om een sanctiemechanisme in het leven te roepen, met als doel de naleving van gestelde regels te bevorderen. De artikelen 38 tot en met 42 strekken tot bestuurlijke handhaving.

Voorgesteld wordt om aan de Commissie de bevoegdheid toe te kennen om naar aanleiding van overtredingen van een van de voorschriften uit voorschreven in artikel 38, lid 1, een bestuurlijke boete op te kunnen leggen. Te denken valt onder andere aan:

1. Een politieke partij die de registraties niet tijdig bij de Commissie heeft ingeleverd;
2. een politieke partij die niet beschikt over een zodanig bijgehouden permanente chronologische registratie van alle in ontvangst genomen giften door een politieke partij of kandidaat voor het lidmaatschap van de Staten;

3. een politieke partij dan wel een kandidaat die de registraties van giften niet voor tien jaar lang heeft bewaard;
4. een politieke partij die giften ontvangt, of een kandidaat die giften ontvangt, afkomstig van personen, bedrijven of instellingen die daartoe niet gerechtigd zijn of waarbij de hoogte van de toegestane bedrag heeft overschreden;
5. giften aan een politieke partij of een kandidaat die te boven Afl. 3.000,- gaan;
6. een politieke partij of een kandidaat die geen medewerking geeft aan de Commissie.

De Commissie stelt zelf grondslagen voor de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete per overtreding. De Commissie heeft als taak de overtredingen te rangschikken in categorieën naar de zwaarte van de overtreding met de behorende basisbedragen, minimumbedragen en maximumbedragen rekening houdend met de maximum op te leggen bestuurlijke boete van Afl. 5.000,-.

Artikel 42

Dit artikel is een aanvulling op de bepalingen van de Kiesverordening, inzake de door een kandidaat Statenlid te overleggen stukken aan de Staten. De kandidaat Statenlid legt tevens over een ondergetekende verklaring dat hij of zij tijdens de verkiezingscampagne niet in strijd heeft gehandeld met de voor kandidaten geldende financiële regels. Dezelfde regels gelden ook voor kandidaat ministers en vormt onderdeel van het screeningsproces. Indien, hetzij achteraf, zou blijken dat deze verklaring in strijd met de waarheid is afgelegd, dan heeft de betrokkene zich schuldig gemaakt aan valsheid in geschriften, zoals strafbaar gesteld in artikel 2:184 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba.

Artikel 43

In dit artikel worden de volgende gedragingen strafbaar gesteld:

1. Het niet bewaren van registraties betreffende de in ontvangst genomen giften door een politieke partij of kandidaat;
2. het in ontvangst nemen van giften, door een politieke partij of kandidaat, die het maximaal toegestane bedrag overschrijden;
3. het doen van giften aan een politieke partij of kandidaat in contant geld die een bedrag van Afl. 3.000,- te boven gaan;
4. het indienen van een verklaring bij de geloofsbrief door een lid der Staten of ondergetekende verklaring van een minister dat niet op waarheid is gebaseerd.

Artikel 44

De in dit artikel neergelegde geheimhoudingsplicht heeft in afwijking van artikel 2:232 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba, mede betrekking op personen die anders dan op grond van hun ambt of beroep, bij de uitvoering van deze landsverordening betrokken kunnen raken. Dit artikel is dus ten opzichte van artikel 2:232 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba als een *lex specialis* te beschouwen en de strafsanctie is geregeld in artikel 44.

Artikel II

Voorgesteld artikel II bepaalt dat de inwerkingtreding van het onderhavige ontwerp wordt vastgesteld op 1 januari 2021. Dit met dien verstande dat, aangezien de in dit ontwerp voorgestelde verplichtingen voor de financiële administratie en registratie van giften op 1 januari 2021 in werking treden, er geen verplichting aan politieke partijen wordt opgelegd om over het voorgaande kalenderjaar een jaarverslag aan de Commissie toe te zenden, en aan kandidaten en politieke partijen geen verplichting wordt opgelegd om bij verkiezingen in 2021 registraties betreffende een periode voor 1 januari 2021 aan de Commissie te verstrekken.

Artikel III

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Regeling Financiën Politieke Partijen.

Gegeven te Oranjestad,

Edgard G.A. Vrolijk

Rocco G. Tjon